

Hieman YEListä

6.9.2022

Hanke rahoitetaan REACT-EU-välineen määrärahoista osana unionin covid-19-pandemian johdosta toteuttamia toimia.

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

YEL

Vuonna 2022: YEL-vakuutus on pakollinen jos työtulosi on vähintään 8261,71 euroa/vuosi, otettava 6 kk toiminnan aloittamisesta, jos raja ylittyy.

Toiminimellä yrittävän YEL-työtulo ei ole virallisesti sama asia kuin verotettava tulo.

Mitä tähän verrattuna oltaisiin muuttamassa ja miten?

YEL

MUUTOKSEN TAUSTALLA

- Yleisenä periaatteena Suomen työeläkejärjestelmässä: Jokainen kerryttää omalla työllään eläketurvansa.
- Valtio kustantaa sen osuuden YEL-eläkkeistä, johon kertyneet YEL-maksut eivät riitä.
- Valtion YEL kustannukset 2010–2020 nousseet 100 milj. eurosta 350 milj. euroon vuodessa
- Alivakuuttaminen on kasvanut selvästi (Eläketurvakeskuksen selvitys)

YEL

MUUTOKSEN TAUSTALLA

- Yrittäjien eläketurva osalla yrittäjistä ei ole eläkeajan toimeentulon kannalta riittävällä tasolla.
- YEL-eläkkeet rahoitetaan **samana vuonna** yrittäjiltä kerätyillä YEL-maksuilla.
- Jos yrittäjän eläketurva ei ole riittävällä toimeentulotasolla katetaan alijäämä siirtämällä se veronmaksajille kansaneläkkeen ja muun sosiaaliturvan kustannuksiksi

YEL

MUUTOKSEN TAUSTALLA

- Hallitus esittää, että yrittäjät maksaisivat työpanostaan vastaavan eläketurvan itselleen?
- Sijoittavatko yrittäjät itse oman eläketurvansa eläketurvamaksujen sijaan esimerkiksi paremman tuoton toivossa?

YEL

Mitä oikeastaan ollaan muuttamassa ja miten?

- Hallituksen lakiesitys painottuu nyt työtulon käsitteeseen ja siihen miten työtulo laskettaisiin ja sitä varten perustettiin työryhmä
- Työtulon määritelmää pyritään tarkentamaan, perusajatuksen pysyessä edelleen samana, eli työtulo tarkoittaisi edelleen yrittäjän itselleen maksamaa **kohtuudellista** palkkaa
- Mikä sitten on kohtuullinen palkka ja miten se määritellään?

YEL

Mitä oikeastaan ollaan muuttamassa ja miten?

- Kohtuullinen palkka: Määritelmän taustalla se palkka jonka yrittäjä maksaisi ulkopuoliselle omasta työstään.
- Taustalla ajatus toimialan tai vastaavan tilasto aineiston perusteella saatavissa oleva tieto mediaanipalkasta ts. yrittäjien toimialan mediaanipalkka?
- EM. mediaanipalkan vaarana oletus siitä, että kaikki yritystointa/yrittäjät/tehtävät samanlaisia
 - Onko näin?

YEL

Mitä oikeastaan ollaan muuttamassa ja miten?

- "Keskiarvoistamisen tai samankaltaistamisen" vastavoimana harkinnanvaraisuus ja yrittäjän kuuleminen
- ELÄKEYHTIÖ vahvistaa kuitenkin yrittäjäkohtaisen työtulon
 - Finanssivalvonta ottanut kantaa tämän puolesta ts. yrittäjän mahdollisuus vaikuttamiseen "laimenee"

YEL

Mitä oikeastaan ollaan muuttamassa ja miten?

- Eläkeyhtiöille tulee vastuu tarkastaa yrittäjän työtulon taso kolmen vuoden välein
- Eläkeyhtiö tekee kirjallisen ilmoituksen yrittäjälle tarkastustarpeesta ja yrittäjän on reagoitava esitykseen määräajassa.
- Yrittäjällä mahdollisuus täydentää/esittää muutosta esitykseen
- Päätösten perustelujen merkitys tulee korostumaan

Hieman YEListä

KIITOS MIELENKIINNOSTA!

Jukka Rantala

Jukka.rantala@turkuamk.fi

Hanke rahoitetaan REACT-EU-välineen määrärahoista osana unionin covid-19-pandemian johdosta toteuttamia toimia.

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020